

Τράπεζα Θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_15098

ΘΕΜΑ 43^ο**ΟΜΑΔΑ Α****ΘΕΜΑ Α1**

1α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στα σύγχρονα δημοκρατικά κράτη η ισοπολιτεία και η ισονομία επιβάλλει την ανοχή μιας μεγάλης ποικιλίας θρησκευτικών και φιλοσοφικών απόψεων για το πώς θα έπρεπε να ζει κανείς.
2. Αντικείμενο της γνωσιολογίας είναι η εξέταση της βαθύτερης υφής της πραγματικότητας.
3. Το ρομαντικό κίνημα εντοπίζει το κριτήριο της αισθητικής αξίας των καλλιτεχνικών δημιουργημάτων στην αποτύπωση του ανθρώπινου πάθους.
4. Στη μοντέρνα τέχνη κυριαρχεί ο στοχασμός πάνω στο νόημα της καλλιτεχνικής δραστηριότητας.
5. Κατά τον Αριστοτέλη η ηθική αρετή προέρχεται από έμφυτη προδιάθεση και δεν είναι δυνατό να καλλιεργηθεί με την κατάλληλη εκπαίδευση.

(μονάδες 10)

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: βάθος έννοιας, φυσικαλισμός (θεωρία ταυτότητας), ωφελιμισμός.

(μονάδες 15)**1α**

1 – Σ, 2 – Λ, 3 – Σ, 4 – Σ, 5 – Λ

1β

Φυσικαλισμός ή θεωρία ταυτότητας: Φιλοσοφική τάση που υποστηρίζει ότι κάθε νοητικό συμβάν ταυτίζεται απόλυτα με ένα φυσικό συμβάν, το οποίο οι φυσικές επιστήμες μπορούν να εντοπίσουν στον εγκέφαλό μας. Για παράδειγμα, όταν σκέφτομαι, νιώθω πόνο, λύπη, αγάπη, δεν συμβαίνει τίποτα περισσότερο από τον ερεθισμό κάποιων νευρώνων του εγκεφάλου.

Βάθος έννοιας: Το σύνολο των ομοειδών αντικειμένων που υπάγονται σε μία έννοια και έχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Για παράδειγμα, η έννοια «ζώο» έχει μικρότερο βάθος από την έννοια «θηλαστικό».

Ωφελιμισμός: Η θεωρία των φιλοσόφων, οι οποίοι μας καλούν να προσέξουμε τις συνέπειες των πράξεων μας - και επομένως και των κανόνων που τις διέπουν - και μιλούν συχνά για το ποσό της ωφέλειας που προκύπτει από τη συμπεριφορά μας.

ΘΕΜΑ Α2

2α. Ο Γάλλος φιλόσοφος Ζαν-Πολ Σαρτρ σε όλη του τη ζωή ασχολήθηκε δραστήρια με τα πολιτικά και κοινωνικά προβλήματα της χώρας του και της εποχής του. Αυτή η στάση του αιτιολογείται στο πλαίσιο της φιλοσοφικής του δραστηριότητας; Να τεκμηριώσετε με συντομία τη θέση σας.

(μονάδες 13)

2β. Ποιες είναι οι βασικές αρχές της σύγχρονης φιλελεύθερης αστικής δημοκρατίας;

(μονάδες 12)

2α

α) Ο Ζαν-Πολ-Σαρτρ ήταν ένας στρατευμένος καλλιτέχνης στηρίζοντας και παλεύοντας για τις επιλογές του. Πίστευε ότι οι διανοούμενοι, καλλιτέχνες και φιλόσοφοι, θα πρέπει να παίζουν ενεργό ρόλο στην κοινωνία, γι' αυτό και ο ίδιος συμμετείχε ενεργά στα πολιτικά και κοινωνικά θέματα της χώρας.

β) Από τη στιγμή που υπάρχει λαϊκή κυριαρχία η σύγχρονη φιλελεύθερη αστική δημοκρατία έχει ως βασικές της αρχές την αρχή της πλειοψηφίας, τον ισότιμο σεβασμό των βασικών ατομικών δικαιωμάτων όλων των πολιτών, την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, την ισονομία και την ισοπολιτεία.